

| Titulació                       | Tipus | Curs |
|---------------------------------|-------|------|
| Llengua i Literatura Espanyoles | FB    | 1    |
| Estudis d'Anglès i Espanyol     | OB    | 2    |
| Estudis de Català i Espanyol    | OB    | 2    |

## Professor/a de contacte

Nom : Carlos Eliseo Sanchez Lancis

Correu electrònic : carlos.sanchez@uab.cat

## Equip docent

Ángel J. Gallego Bartolomé

## Idiomes dels grups

Podeu consultar aquesta informació al [final](#) del document.

## Prerequisits

Aquesta assignatura requereix un domini de l'expressió oral i escrita de l'espanyol equiparable al que s'obté en finalitzar el batxillerat. Es considera, per tant, imprescindible una correcta expressió oral i escrita de l'idioma. S'aconsella repassar la normativa de la llengua espanyola (l'equivalent al nivell B2 del Marc Europeu Comú de Referència per a les Llengües).

## Objectius

Aquesta assignatura s'ha configurat com un curs introductori, de tipus panoràmic, que pugui servir a l'alumnat de base teòrica i de desenvolupament pràctic per a la seva posterior especialització en altres assignatures de Grau.

L'objectiu d'aquesta assignatura és, doncs, que l'estudiant adquireixi una visió general de diferents perspectives que pugui rebre l'estudi de la llengua espanyola en el context panhispànic, així com dels seus diferents nivells d'anàlisi.

## Resultats d'aprenentatge

1. Identificar el component de la gramàtica al qual pertanyen els fenòmens lingüístics bàsics de l'anàlisi de la varietat lingüística de l'espanyol.
2. Distingir els aspectes sistemàtics dels normatius en l'estudi de la llengua.
3. Interpretar els diferents nivells lingüístics des de la perspectiva panhispànica i pluricèntrica.

4. Detectar les característiques de l'espanyol en contextos bilingües o multilingües.
5. Reconèixer i descriure les varietats de l'espanyol i valorar-les en el context de la diversitat.
6. Interpretar i utilitzar els principals conceptes lingüístics i relacionar-los amb la variació panhispànica i pluricèntrica.
7. Caracteritzar els fenòmens lingüístics tenint en compte les diferents formes que adquireix l'espanyol d'acord amb el context panhispànic (unitat en la diversitat) i el canal de transmissió (discurs oral i discurs escrit).
8. Analitzar una situació des del punt de vista lingüístic i identificar els punts de millora.
9. Analitzar les desigualtats degudes al sexe o al gènere des del punt de vista lingüístic.
10. Comunicar fent un ús no sexista del llenguatge.
11. Fer servir les eines digitals per recollir, classificar, interpretar i analitzar dades rellevants relacionades amb l'estudi de la varietat lingüística.
12. Expressar les idees amb un vocabulari específic adequat a la disciplina seguint la normativa de la llengua espanyola.
13. Utilitzar correctament els diferents registres de l'espanyol segons el context del qual formen part.
14. Analitzar les desigualtats degudes al sexe o al gènere des del punt de vista lingüístic.
15. Conèixer els fenòmens lingüístics en funció de la variabilitat social, geogràfica i estilística de la llengua espanyola i saber relacionar-los amb la normativa.
16. Conèixer d'una manera teoricopràctica la diversitat lingüística de l'espanyol.
17. Adquirir tècniques i mètodes d'anàlisis lingüístiques relacionades amb la variació.
18. Comunicar fent un ús no sexista del llenguatge.

## Continguts

1. La llengua espanyola dins la diversitat: varietats diacrònica, diatòpica, diastràtica i diafàsica

2. El panhispanisme: unitat dins la diversitat

3. L'extensió de l'espanyol a zones bilingües o multilingües

4. Els nivells lingüístics de l'espanyol: sistematicitat i varietat

4.1. Estructura fònica

4.2. Estructura morfològica

4.3. Estructura lèxica, fraseològica i semàntica

4.4. Estructura sintàctica

Aquests continguts s'adaptaran al grau que cursi l'alumnat.

## Activitats formatives i Metodologia

| Títol                                    | Hores | ECTS | Resultats d'aprenentatge                  |
|------------------------------------------|-------|------|-------------------------------------------|
| Tutories                                 | 15    | 0,6  | 3, 4, 5, 6, 9, 10, 11, 12, 13             |
| Classes teòriques i pràctiques           | 55,5  | 2,22 | 1, 2, 3, 4, 5, 6, 7, 8, 9, 10, 11, 12, 13 |
| Estudi i preparació de proves i treballs | 75    | 3    | 2, 3, 4, 5, 7, 8, 9, 10, 11, 12, 13       |

L'aprenentatge de l'assignatura per part de l'alumnat es distribueix de la següent manera:

- Activitats dirigides (35%). Aquestes activitats es divideixen en classes magistrals i en pràctiques i seminaris dirigits pel professorat, en què es combina l'explicació teòrica amb la discussió de tot tipus de textos mitjançant un ús no sexista del llenguatge.
- Activitats supervisades (10%). Es tracta de tutories programades pel professorat, dedicades a la correcció i comentari de problemes en els diferents nivells d'anàlisi lingüística mitjançant un ús no sexista del llenguatge.
- Activitats autònomes (50%). Aquestes activitats inclouen tant el temps dedicat a l'estudi personal com a la possible preparació de ressenyes, treballs i comentaris analítics, així com presentacions orals; tot mitjançant un ús no sexista del llenguatge.
- Activitats d'avaluació (5%). L'avaluació de l'assignatura pot portar-se a terme mitjançant presentacions orals i/o proves escrites a través d'un ús no sexista del llenguatge.

Nota: Es reservaran 15 minuts d'una classe, dins del calendari establert pel centre/titulació, per a la complementació per part de l'alumnat de les enquestes d'avaluació de l'actuació del professorat i d'avaluació de l'assignatura.

Nota: es reservaran 15 minuts d'una classe, dins del calendari establert pel centre/titulació, perquè l'alumnat completi les enquestes d'avaluació de l'actuació del professorat i d'avaluació de l'assignatura.

## Avaluació

### Activitats d'avaluació continuada

| Títol                        | Pes  | Hores | ECTS | Resultats d'aprenentatge                                  |
|------------------------------|------|-------|------|-----------------------------------------------------------|
| Activitat pràctica           | 40 % | 1,5   | 0,06 | 2, 3, 4, 5, 6, 8, 10, 11, 13, 14, 15, 17                  |
| Activitat teòrica i pràctica | 40 % | 1,5   | 0,06 | 1, 2, 3, 4, 5, 6, 7, 8, 9, 10, 11, 12, 13, 15, 16, 17, 18 |
| Treball de curs              | 20 % | 1,5   | 0,06 | 3, 4, 7, 9, 10, 11, 12, 13, 14, 15, 16, 17, 18            |

El professorat avaluarà aquesta assignatura de manera continuada mitjançant l'elaboració de tres activitats d'avaluació sobre aspectes teòrics i pràctics. L'avaluació es distribuirà de la següent manera:

1. Activitat teòrica i pràctica: 40%
2. Activitat pràctica: 40%
3. Treball de curs: 20%

Aquesta assignatura no preveu el sistema d'avaluació única.

Les faltes d'ortografia, expressió, lèxic i sintaxi tindran una penalització de 0,25 cadascuna, sense límit, sobre la nota final en les diferents activitats.

Per superar l'assignatura, la nota final, un cop sumades totes les notes i aplicats els percentatges a dalt indicats, haurà de ser igual o superior a 5.

Si bé és responsabilitat de l'alumnat portar al dia l'assignatura, el professorat indicarà amb suficient antelació

la data de cadascuna de les proves.

L'estudiant rebrà la qualificació de "No avaluable" sempre que no hagi lliurat més del 30% de les activitats d'avaluació.

Totes les activitats d'avaluació són recuperables, excepte el treball de curs. El/la estudiant perdrà el dret a la recuperació si la mitjana de les proves realitzades amb el seu corresponent percentatge és inferior a 3,5 punts. Si el/la estudiant té dret a la recuperació, només podrà recuperar, com a màxim, dues proves. A més a més, cal tenir en compte que, per poder optar a la recuperació, l'alumnat està obligat a presentar-se a 2/3 de les proves avaluable.

En cas de demanar resposta a exàmens o sol·licitar presentació d'activitats, treballs, etc., ha de ser tot original i no està permesa la còpia total o parcial de materials ja publicats en qualsevol suport. En cas que l'estudiant realitzi qualsevol irregularitat que pugui conduir a una variació significativa de la qualificació d'un acte d'avaluació, es qualificarà amb 0 aquest acte d'avaluació, amb independència del procés disciplinari que s'hi pugui instruir. En cas que es produeixin diverses irregularitats en els actes d'avaluació d'una mateixa assignatura, la qualificació final d'aquesta assignatura serà 0.

En aquesta assignatura, no es permet l'ús de tecnologies d'Intel·ligència Artificial (IA) en cap de les seves fases. Qualsevol treball que inclogui fragments generats amb IA serà considerat una falta d'honestedat acadèmica i comportarà que l'activitat s'avalui amb un 0 i no es pugui recuperar, o sancions majors en casos de gravetat.

En el moment de realització de cada activitat avaluativa, el professor o la professora informará l'alumnat (Moodle) del procediment i la data de revisió de les qualificacions.

Els estudiants d'intercanvi que demanin avançar un examen han de presentar al professor/a un document escrit de la seva universitat d'origen que justifiqui la seva sol·licitud.

## Bibliografia

- Adelstein, Andreína & Guiomar Elena Ciapusio (coords.) (2022): *La lingüística. Una introducción a sus principales preguntas*. Buenos Aires: Editorial Universitaria de Buenos Aires (EUDEBA).
- Alcoba, Santiago (coord.) (2000): *La expresión oral*. Barcelona: Ariel.
- Aleza Izquierdo, Milagros (coord.) (2013): *Normas y usos correctos del español actual*, 2.ª ed. Valencia: Tirant lo Blanch.
- Aleza Izquierdo, Milagros & José M.ª Enguita Utrilla (coords.) (2010): *La lengua española en América: normas y usos actuales*. València: Universitat, pp. 95-132. Disponible en: <http://www.uv.es/aleza/esp.am.pdf>
- Alvar, Manuel (dir.) (1996): *Manual de dialectología hispánica: el español de España*. Barcelona: Ariel.
- Alvar, Manuel (dir.) (1996): *Manual de dialectología hispánica: el español de América*. Barcelona: Ariel.
- Azofra Sierra, M.ª Elena (2022): *El español en su historia. Textos y contextos*. Madrid: UNED.
- Battaner Arias, Paz & Carmen López Ferrero (2019): *Introducción al léxico, componente transversal de la lengua*. Madrid: Cátedra (Colección: Lingüística).
- Camus, Bruno (2022): *La formación de palabras*. Madrid: Arco/Libros (Colección "El español en contraste").
- De Miguel, Elena (2009) (ed.): *Panorama de la lexicología*. Barcelona: Ariel.
- Di Tullio, Ángela (2014): *Manual de gramática del español*. Nueva Edición. Buenos Aires, Waldhuter Editores. Disponible en [https://espa3295.weebly.com/uploads/1/5/4/0/15408852/di\\_tullio\\_2014\\_manual\\_de\\_gramatica\\_del\\_espanol.pdf](https://espa3295.weebly.com/uploads/1/5/4/0/15408852/di_tullio_2014_manual_de_gramatica_del_espanol.pdf)
- Echenique, M.ª Teresa & M.ª José Martínez (2011): *Diacronía y gramática histórica de la lengua española*. Valencia: Tirant Humanidades.
- Estrada, Ana, Beatriz Martín & Carlota de Benito (eds.) (2022): *Como dicen en mi pueblo. El habla de los pueblos españoles*. Madrid: Pie de Página (Colección: Tinta Roja).
- García Rodríguez, Joseph (2020): *La fraseología del español y el catalán: semántica cognitiva, simbolismo y contrastividad*. Frankfurt am Main: Peter Lang. Dispone de edición digital.
- Gil Fernández, Juana (2007): *Fonética para profesores de español: de la teoría a la práctica*. Madrid: Arco/Libros.

- Hernández Muñoz, Natividad, Javier Muñoz-Basols & Carlos Soler Montes (2021): *La diversidad del español y su enseñanza*. Londres-Nueva York: Routledge. Dispone de edición digital.
- Hualde, José Ignacio *et al.* (2010): *Introducción a la lingüística hispánica*. 2ª ed., corregida y aumentada. Cambridge: Cambridge University Press.
- Instituto Cervantes & Francisco Moreno Fernández (2015): *La maravillosa historia del español*. Barcelona: Instituto Cervantes y Espasa Libros. Dispone de edición digital.
- Instituto Cervantes & Julio Borrego Nieto (dir.) (2016): *Cocodrilos en el diccionario. Hacia dónde camina el español*. Barcelona: Editorial Espasa Libros. Disponible en línea.
- Instituto Cervantes (2021): *Lo uno y lo diverso*. Barcelona: Editorial Planeta.
- Jiménez-Yáñez, Ricardo-María (2020): *Comunicar en la Universidad y en la vida profesional*. Pamplona: EUNSA.
- Marqueta Gracia, Bárbara, Natalia López Cortés & Andrea Ariño Bizarro (eds.) (2022): *Avances de la lingüística y su aplicación didáctica*. Madrid (España): Akal. Dispone de edición digital.
- Mellado Blanco, Carmen, Carsten Sinner & Encarnación Tabares Plasencia (eds.) (2026): *Contradicciones, incoherencias y paradojas en la fraseología del español*. Berlín: Peter Lang. Disponible en: <https://www.peterlang.com/document/1718808>.
- Moreno Cabrera, Juan Carlos (2025): *Lengua, dialectos, hablas. Crítica de la dialectoideología española*. Granada: Hojas Monfies (Colección Madraza).
- Moreno Fernández, Francisco (2020): *La lengua española en su geografía*, 5ª ed., actualizada y corregida. Madrid: Arco/Libros.
- Moreno Fernández, Francisco (2019): *Variedades de la lengua española*. Londres-Nueva York: Routledge. Disponible en línea.
- Muñoz-Basols, Javier, Nina Moreno, Imma Taboada & Manel Lacorte (2017): *Introducción a la lingüística hispánica actual: teoría y práctica*. Londres: Routledge. Disponible en línea.
- Palacios, Azucena (coord.) (2008): *El español en América: contactos lingüísticos en Hispanoamérica*. Barcelona: Ariel.
- Penas Ibáñez, M.ª Azucena (ed.) (2014): *Panorama de la fonética española actual*. Madrid: Arco/Libros.
- Penny, Ralph (2004): *Variación y cambio en español*. Madrid: Gredos.
- Poch, Dolors (ed.) (2016): *El español en contacto con las otras lenguas peninsulares*. Madrid/Frankfurt: Iberoamericana/Vervuert.
- Real Academia Española & ASALE (2010): *Nueva gramática de la lengua española. MANUAL*. Madrid: Espasa.
- Real Academia Española & ASALE (2011): *Nueva gramática de la lengua española. Fonética y fonología*. Madrid: Espasa.
- Real Academia Española & ASALE (2014): *Diccionario de la lengua española (DLE)*. 23.ª ed. Madrid: Espasa. Disponible en: <https://dle.rae.es/>
- Real Academia Española & ASALE (2018): *Libro de estilo de la lengua española según la norma panhispánica*. Madrid: Espasa.
- Real Academia Española & ASALE (2019): *Glosario de términos gramaticales*. Salamanca: Universidad de Salamanca.
- Real Academia Española & ASALE (2025): *Diccionario panhispánico de dudas*. Nueva edición ampliada y actualizada. Madrid: Santillana.
- Real Academia Española & ASALE (2025): *Nueva gramática de la lengua española. Morfología y sintaxis. Fonética y fonología*. Edición revisada y ampliada. 4 vols. Barcelona: Espasa.
- Real Academia Española & ASALE (2026): *Diccionario de sinónimos, antónimos y voces afines*. Barcelona: Espasa.
- Reyes, Graciela (2006): «Registros, estilos y tipos de textos (cuáles son las variedades de la lengua escrita)». En: *Cómo escribir bien en español: manual de redacción*. Madrid: Arco/Libros, pp. 47-69.
- Ridruejo, Emilio (ed.) (2019): *Manual de lingüística española*. Berlín-Boston: De Gruyter. Dispone de edición digital.
- Rodríguez Ramalle, M.ª Teresa (2005): *Manual de sintaxis del español*. Madrid: Castalia.
- Torrens Álvarez, M.ª Jesús (2018): *Evolución e historia de la lengua española*. Madrid: Arco/Libros. 2.ª ed. actualizada.
- Tusón, Amparo (1991): «Iguales ante la lengua - desiguales en el uso. Bases sociolingüísticas para el desarrollo discursivo», *Signos: teoría y práctica de la educación*, 2, pp. 50-59.

Es facilitarà una bibliografia més específica per a cadascun dels temes de l'assignatura.

## Programari

És important tenir un ordinador amb càmera i sistema de so per connectar-se virtualment a classe o a tutoria en cas que sigui necessari.

## Grups i idiomes de l'assignatura

La informació proporcionada és provisional fins al 30 de novembre.  
A partir d'aquesta data, podreu consultar l'idioma de cada grup a través d'aquest [enllaç](#). Per accedir a la informació, caldrà introduir el CODI de l'assignatura

| Tipus de docència           | Grup | Idioma   | Semestre               | Torn      |
|-----------------------------|------|----------|------------------------|-----------|
| (TE) Teoria                 | 1    | Espanyol | primer<br>quadrimestre | matí-mixt |
| (PAUL) Pràctiques<br>d'aula | 1    | Espanyol | primer<br>quadrimestre | matí-mixt |
| (TE) Teoria                 | 2    | Espanyol | segon<br>quadrimestre  | matí-mixt |
| (PAUL) Pràctiques<br>d'aula | 2    | Espanyol | segon<br>quadrimestre  | matí-mixt |